

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8759/ Eric van Huissteden
Onderwerp SVZ spoorlijn Groningen - Heerenveen

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Datum **10 FEB 2011**

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO 11.2524800

Uw brief van

Uw kenmerk

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

Geachte heer, mevrouw,

Op 7 oktober vorig jaar hebben wij u met een brief geïnformeerd over het RSP project spoorlijn Groningen – Heerenveen. Deze brief beschrijft onder andere het proces van een vroegtijdige aanbesteding dat uiteindelijk tot een garantieprijs moest leiden. Met deze garantieprijs in handen kon de haalbaarheid van het project definitief worden beoordeeld.

Afgelopen najaar zijn als onderdeel van dit proces oriënterende gesprekken met marktpartijen gevoerd. De marktpartijen zagen flinke bezwaren in de voorgestelde aanbestedingsstrategie. Daarom is in het bestuurlijk overleg op 27 januari 2011 met beide provincies en alle betrokken gemeenten besloten een ander proces in te zetten. Er wordt nu een concurrentiegerichte marktdialoog voorbereid. In bijgevoegde brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten wordt de nieuwe strategie nader uitgelegd. Tevens wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken van dit project. Het ligt nu in de planning dat er medio 2012 definitief duidelijkheid komt over de haalbaarheid van het project.

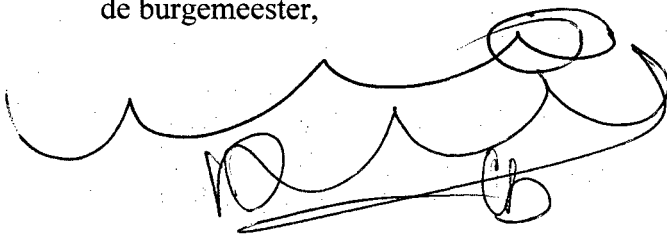
De spoorlijn vraagt om een goede stedelijke en landschappelijke inpassing, heeft de nodige consequenties voor kruisende stedelijke structuren zoals wegen, fietspaden en kanalen en heeft de nodige akoestische gevolgen. Vanuit die context is in het nieuwe proces nu meer ruimte gecreëerd voor de betrokken gemeenten. Uw raad wordt op een aantal cruciale momenten in het proces betrokken. De eerste gelegenheid is het vaststellen van het programma van eisen, ten behoeve van de concurrentiegerichte marktdialoog, kort na de zomervakantie.

Volgvel 1

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over de stand van zaken rond de spoorlijn Groningen - Heerenveen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

A complex, cursive handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'M' or 'N' shape followed by a long horizontal line that tapers to a point.

provincie
groningen

bezoekadres: Martinikerkhof 12

Aan Provinciale Staten

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

algemeen faxnr: 050 316 49 33

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Datum : - 9 feb. 2011
Briefnummer : 2011-06690/6/A.12, CW
Zaaknummer : 305107
Behandeld door : Graaf E. de
Telefoonnummer : (050) 316 4513
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Voortgang spoorlijn Groningen - Heerenveen

Geachte dames en heren,

Vorig jaar oktober heeft u ingestemd met onze voordracht (nr. 17/2010) om de verkenningenfase voor de spoorlijn Groningen-Heerenveen te vervolgen en te starten met de eerste fase van een openbare aanbestedingsprocedure. Met deze brief informeren we u over de afgelopen 6 maanden, leggen we uit welke stappen we de komende maanden willen nemen en op welke manier we uw staten daarbij willen betrekken.

Oorspronkelijk aanbestedingsproces

Via onze voordracht van 15 juni 2010 (nr. 17/2010) heeft u ingestemd met ons voorstel om te starten met een aanbestedingsprocedure die uit twee fasen bestaat. Doel van het oorspronkelijk aanbestedingsproces was om met minimale inspanning te bepalen of het beschikbare budget voldoende is. Marktpartijen werd gevraagd een garantieprijs te doen in fase 1. Daarna zouden de planologische procedures doorlopen worden. Hiervoor was circa 4,5 jaar geraamd. De winnende partij(en) uit fase 1 zou(den) gedurende deze 4,5 jaar de garantieprijs gestand moeten doen. Na de planologische procedures werden de wijzigingen die voortkwamen uit de planologische procedures opnieuw aanbesteed, onder de voorwaarde dat de totale kosten uit deze twee fasen niet het budget van € 577 miljoen overschreden. Aan het einde van fase 2 zou het definitieve go/no go-moment zijn. Daarin zouden uw staten een beslissende stem hebben.

Acties afgelopen periode

De afgelopen periode hebben we samen met GS van Fryslân op een aantal manieren input verzameld voor het programma van eisen:

1. De betrokken gemeenten langs de lijn hebben voor zover als mogelijk hun wensen m.b.t. het rekenraccé aangegeven.
2. In samenwerking met de betrokken gemeenten is een communicatieronde georganiseerd voor inwoners, middels schriftelijke communicatie (advertenties en gemeentewebsites) en/of informatiebijeenkomsten. De gemeente Groningen heeft op 19 en 21 oktober een informatiebijeenkomst in respectievelijk Laanhuizen en Hoogkerk georganiseerd. De gemeente Heerenveen sloot de ronde af met een informatieavond op 23 november 2010.

GEDEPUTEERDE STATEN

3. Rijkswaterstaat is als wegbeheerder van de A7, waaraan de spoorlijn grotendeels parallel geprojecteerd is, nu betrokken bij het project.
4. Voor de marktpartijen is een bijeenkomst georganiseerd met als doel om te achterhalen of het mogelijk is om voor het beschikbare bedrag een spoorlijn aan te leggen. Daarnaast is besproken wat de markt vindt van het aanbestedingsproces. De markt ziet mogelijkheden om de lijn binnen de beschikbare financiële middelen te realiseren, maar heeft tijdens de bijeenkomst uitgesproken dat zij moeite heeft met het aanbestedingsproces. Te karakteriseren als: "Ja, mits.."

Op basis van de eerste drie punten zijn de nodige inzichten over de consequenties van het tracé in beeld gebracht en is het voorlopige rekentracé aangepast.

Ten aanzien van het vierde punt geldt dat de belangrijkste bezwaren van de markt zitten in de stap, waarbij mogelijk meerdere partijen voor een periode van circa 4,5 jaar de afgegeven prijs gestand moeten doen. Het eerste bezwaar zit in het voorstel om eventueel meerdere consortia te selecteren. Voor al deze bedrijvencombinaties geldt dat ze gedurende de planologische procedure een tenderteam bij elkaar moeten houden. Dat heeft een sterk kostenopdrijvend effect. Het tweede bezwaar is de lange periode dat de marktpartijen in onzekerheid zitten. Meerdere partijen moeten 4,5 jaar wachten op de resultaten van de planologische procedure, terwijl ze niet in de positie verkeren om invloed uit te oefenen op besparingsmogelijkheden gedurende deze planologische procedures. Dit maakt het doen van een aanbieding minder aantrekkelijk.

Bijgesteld aanbestedingsproces

Het doel van de aanbesteding blijft om met relatief weinig middelen en in relatief korte tijd in 2012 bevestigd te krijgen of het beschikbare budget voldoende is. Op hoofdlijnen ziet het bijgestelde proces er als volgt uit.

Fase 0 – voorbereiding aanbesteding

De contouren van het conceptprogramma van eisen voor de aanbesteding van de spoorlijn tekenen zich af. In deze fase vragen we samen met GS van Fryslân nogmaals de mening van de markt over de eisen en het tracé. En wij detailleren in nauwe samenspraak met de betrokken gemeenten het programma van eisen verder uit. Met deze informatie maken wij het aanbestedingsdossier gereed (rond de zomer van 2011). Dit tracé wordt ook voorgelegd aan de omwonenden en de raden in de betrokken gemeenten. Ook willen wij samen met de gemeenten komen tot een regioakkoord. Daarin worden de afspraken met de gemeenten vastgelegd met betrekking tot het tracé en de directe omgeving. Tijdens deze fase zal ook bepaald worden welk deel van de middelen wordt gereserveerd voor de wijzigingen die optreden tijdens de planologische procedure in de tweede fase van de aanbesteding. Doel van deze uitgebreide voorbereiding is om te komen tot een gezamenlijk (ook door gemeenten gedragen) bestuurlijk voorkeursalternatief, dat het kader vormt voor de concurrentiegerichte dialoog. Het voorkeustracé, het Programma van Eisen en de aanbestedingsprocedure worden ter vaststelling voorgelegd aan u en Provinciale Staten van Fryslân (rond de zomer van 2011).

Voor deze voorbereidende fase heeft u ons middels uw besluit over voordracht 17/2010 in oktober 2010 een budget beschikbaar gesteld, waarmee de voorbereidingen voor de start van de aanbesteding gefinancierd kunnen worden. De huidige voorbereiding vindt daarom plaats binnen de besluitvorming zoals middels voordracht 17/2010 heeft plaatsgevonden. In deze fase wordt binnen dit budget een projectorganisatie opgericht, om de voorbereidingen op een snelle en doeltreffende manier te realiseren.

1° fase aanbesteding

De aanbesteding bestaat nog steeds uit twee fasen. Het verschil zit erin dat wij tijdens de eerste fase nu een concurrentiegerichte dialoog voeren met een aantal marktpartijen. Tijdens de dialoofase wordt met een aantal consortia gewerkt aan het ontwerp. Voorstellen van de consortia worden door ons getoetst aan het programma van eisen. Qua ontwerp is het vanzelfsprekend van belang om een realistisch rekenraccé te ontwikkelen. De dialoofase voorziet in ruimte voor de markt om suggesties voor verbeteringen ten aanzien van het rracé aan te dragen. De concurrentiegerichte dialoog eindigt in een bieding van de diverse consortia. Dan wordt duidelijk of het project binnen het taakstellend budget haalbaar is (namelijk als er marktpartijen zijn die een geldige bieding doen). De resultaten hiervan leggen wij aan u en de raden van de betrokken gemeenten voor. U kunt op grond van deze resultaten beslissen over het al dan niet doorgaan naar de volgende fase van het project.

2° fase aanbesteding

Anders dan in het oorspronkelijke proces blijft er nu slechts één marktpartij over. Met het winnende consortium vormen de provincies Fryslân en Groningen een alliantie, waarmee samen de planologische procedure wordt doorlopen. Voor wijzigingen van de scope die tijdens het planologische proces optreden, is zoals hierboven aangegeven een budget gereserveerd binnen de beschikbare € 577 miljoen. De verantwoordelijkheid dat veranderingen binnen het afgesproken budget blijven ligt bij de alliantie (provincies + consortium). Gemeenten blijven ook in deze fase nauw betrokken bij de ontwikkeling en inpassing van de spoorlijn. Als de scopewijzigingen leiden tot overschrijding van de € 577 miljoen, dan heeft de aanbestedende partij (provincies Groningen en Fryslân) als stok achter de deur het recht om het project te stoppen. Wanneer deze situatie zich voordoet, wordt dit besproken met de betrokken gemeenten en ter besluitvorming aan u voorgelegd. Het voordeel van deze aanpak is dat de markt tijdens de planologische procedure en het ontwerpproces creativiteit en kennis inbrengt, maar dat de risico's voor zowel de aanbestedende als de biedende partij zijn geminimaliseerd. Immers, vooral tijdens de planologische procedure bestaat het risico dat de scope van het project uitbreidt onder invloed van publieke partijen en de omgeving. De druk om de scope zo dicht mogelijk bij de oorsprong te houden, ligt bij de markt. De uiterste consequentie bij overschrijding van het budget is dat er geen project meer is. Belangrijk om te noemen, is dat we door de inspanningen in fase 0 en 1 om de scope in te schatten, in deze fase weinig wijzigingen verwachten. Hier kan de marktpartij helpen de scope te optimaliseren en binnen budget te blijven door met alternatieve oplossingen te komen.

Betrokkenheid gemeenten

Voor het welslagen van dit project is een nauwe en een vroegtijdige betrokkenheid van de gemeenten essentieel. De spoorlijn vraagt om een goede stedelijke en landschappelijke inpassing, heeft de nodige consequentie voor kruisende stedelijke structuren zoals wegen, fietspaden en kanalen en heeft de nodige akoestische consequenties. Daarom hebben wij de gemeenten Groningen, Zuidhorn, Leek, Grootegast, Marum, Smallingerland, Opsterland en Heerenveen het afgelopen half jaar intensief betrokken bij de nadere uitwerking van het aanbestedingsproces. Deze samenwerking wordt de komende periode gecontinueerd. De gemeenten hebben tijdens het laatste bestuurlijk overleg (27 januari 2011) ingestemd met het verder uitwerken van de aangepaste aanbestedingsprocedure. Daarnaast heeft een aantal gemeenten de afgelopen periode samen met de provincies een aantal informatieavonden georganiseerd voor omwonenden. Voor het komend half jaar staan nog twee informatierondes

met de bevolking gepland. De eerste is informeel van aard, waarin wij de mening van de bevolking willen horen over een aantal tracévarianten. In de tweede ronde leggen we het tracé waarover bestuurlijk overeenstemming bestaat in concept voor aan de bevolking. Indien hieruit nog wijzigingen voortvloeien, worden die verwerkt. Dit voorkeurstracé wordt vervolgens ter vaststelling aan betrokken raden en staten voorgelegd, inclusief de resultaten van de inspraakronde.

Traject Hoofdstation Groningen - Hoogkerk

Dit is het bestaande spoorwegtracé in de stad Groningen van de spoorlijn naar Leeuwarden. De nieuwe spoorlijn vanuit Heerenveen takt op dit traject aan ter hoogte van Vierverlaten/Hoogkerk. Zoals u bekend liggen op dit traject ook ambities voor extra treinen vanuit Leeuwarden. De spoorprojecten Groningen - Heerenveen en Groningen - Leeuwarden komen hier dus samen. De spoorwegbeheerder van dit traject is Prorail. Daarmee is de aard en het karakter van dit traject anders dan het traject Heerenveen - Hoogkerk. Daar gaat het om een geheel nieuw spoorwegtracé. De manier waarop het traject Heerenveen - Hoogkerk en het traject Hoogkerk - Groningen Hoofdstation tot één integraal project gemaakt kunnen worden, werken we komende periode verder uit.

Betrokkenheid Provinciale Staten

Over het verloop zult u regelmatig geïnformeerd worden. Daarnaast is er een aantal momenten, waar u op grond van de resultaten kunt besluiten al dan niet door te gaan met het project.

1. Start 1° fase aanbesteding

Het voorkeurstracé, het Programma van Eisen en de aanbestedingsprocedure worden ter vaststelling voorgelegd aan u en Provinciale Staten van Fryslân (rond de zomer van 2011). Bij een gelijkloend besluit in beide staten om door te gaan, waarbij ook de steun van de gemeenteraden van groot belang is starten wij de eerste fase van de aanbesteding nog dit jaar.

2. Einde 1° fase, start 2° fase aanbesteding

Zoals hiervoor genoemd, resulteert de concurrentiegerichte dialoog naar verwachting in één of meerdere biedingen binnen de inhoudelijke en financiële randvoorwaarden. Het kan ook opleveren dat er geen bieding is die aan de randvoorwaarden voldoet. Op grond van de resultaten kunt u besluiten al dan niet met het project door te gaan. Bij een besluit om door te gaan met het project, zullen beide provincies als opdrachtgever een alliantie vormen met de winnende marktpartij om de planologische procedure te doorlopen. Daarmee is de tweede fase van de aanbesteding gestart.

3. Einde 2° fase, start uitvoering

Wanneer de planologische procedure is doorlopen en wij tevens duidelijkheid hebben over de aanpassingen die daaruit voortvloeien, leggen wij de uitkomsten aan u voor. Op basis van deze gegevens kunt u al dan niet besluiten over te gaan tot de uitvoering van het project.

Samenvatting

De voorbereiding van de aanbesteding (fase 0) is reeds opgestart. De samenwerking met betrokken gemeenten is opgepakt en uitgewerkt. Reacties van de marktpartijen, te karakteriseren als 'Ja, mits..', hebben geleid tot bijstelling van het aanbestedingsproces. Met de aangepaste procedure is aan de bezwaren van de markt voldaan en denken wij serieuze interesse van de markt hebben gewekt om mee te doen. Gedurende het beschreven proces wordt duidelijk of de spoorlijn Groningen - Heerenveen haalbaar is. Voordat het project tot uitvoering komt, zijn er

in ieder geval drie belangrijke momenten, waarop op grond van de verkregen informatie een besluit moet worden genomen om al dan niet door te gaan met het project.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

_____, voorzitter.

_____, secretaris.